ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
Журналистика факультеті
Баспасөз және электронды БАҚ кафедрасы

«Әлеуметтік журналистиканың тұрақтылығы»
пәні бойынша

ҚОРЫТЫНДЫ ЕМТИХАН БАҒДАРЛАМАСЫ

Пәннің коды: SCI 4313
Пәннің ID: 100023

«6B03206 - Медиакоммуникациялар»
білім беру бағдарламасы
Оқыту деңгейі: бакалавр
Курс – 4
Семестр – 1
Кредит саны – 5

Алматы 2024

1. ПӘННІҢ ТАҚЫРЫПТЫҚ БАҒДАРЛАМАСЫ

Пәннің мақсаты: журналистикадағы тұрақтылық процесін басқару бойынша теориялық білімді қалыптастыру. Тұрақты коммуникация жүйесіндегі журналист жұмысын ұйымдастыру концепциялары мен модельдері проблемалары зерттеледі. Пән аясында студент БАҚ-тағы тұрақталықы мiселесін жариялау, сондай-ақ тұрақтылық процесіне қатысу дағдыларын үйренеді.

Пәнді оқытудан күтілетін нәтижелер:

1. Теориялық және практикалық сыннан өткен студенттерге қазақ және орыс тілінде тиісті оқулықтар мен әдебиеттер тізімі ұсынылады. Интернеттегі дерек көздері көрсетіледі. Дәріс пен семинар сабағына ноутбук, әртүрлі видеофильмдер, баспасөз материалдары пайдаланылады.Ұстаз бен шәкірт арасындағы қарым-қатынас сыйласымға, демократия мен этикаға негізделеді. Шәкірттен білімділік, мәдениеттілік, биязылық талап етіледі. Дәл сондай талапты оқытушы өзіне де қояды.

2. Пән дәрісі мен зертханалық сабақ тарихи сабақтастықтан, өзара тәуелділік байланыстан, замадалы масс-медиа тәжірибесінен таратылады. Пәнаралық мәселелерге көңіл бөлінеді. Теориялық және практикалық білім алу барысында студент журналистиканың айналамен тығыз байланысын ұғынады.

3. Журналистиканың қоршаған ортаға, зияткерлік пайымға, қоғамдық үдеріске әсерін зерделейді. Ақпараттық қоғам талаптарын бағамдайды, оны өздерінің қажеттілігіне жаратуға ұмтылады. Баспасөз арқылы стильдік ажары шырайлы ойлы пікір айтуға дағдыланады.

4. Журналистиканың әлеуметтік үдерістердегі орны мен ролін нақты ұғынады. Қазақ және халықаралық журналистика өкілдері талдамаларындағы ой өріс пен динамиканы байқай алады, талдамалы журналистиканы өзге әлеуметтік институттармен тығыз байланыста қарастырады.

5. Журналистика әдіс-тәсілдерін меңгере отырып, студент тарихи сабақтастық, ұлттық мүдде, ақпараттық қауіпсіздік принциптерін санасына сіңіреді. Студент талдамалы журналистика функцияларын жадында сақтайды, өзіндік жазу мәнерін іздеп, ұштай түседі, теориялық ережелерді лайықты қолдана біледі. Гуманистік дүниетанымын, азаматтық көзқарасын, қаламгерлік стилін айқындап, қалыптастыра бастайды.

Пән бойынша оқытылатын негізгі тақырыптар:

Пән бойынша Журналистиканың жаратылыс пен қоғамдағы орны.

Модуль 1. Журналистиканың пәні, тарихы.

1. Әлеуметтік хурналистикасының пәні, тарихы.
2. Әлеуметтік хурналистикасының қоғам өмірімен сабақтастығы.
3. Әлеуметтік хурналистикада өмір шындығын бейнелеудің талдамалы тәсілі.

Журналистиканың оқиғатанушылық сипаты мен жанрлары.

Модуль 2. Журналистиканың оқиғатанушылық сипаты мен жанрлары.

1. Әлеуметтік хурналистикада сараптама жасау.
2. Психологиялық сараптама (психоанализ).

Ұсынылатын дереккөздердің тізімі:

1. Сұлтанбаева, Г.С. Интеллектуалдық капитал -білім қоғамы дамуының негізі/ Г.С. Сұлтанбаева,С.Н. Велитченко, О.П. Ложникова; Г.С. Сұлтанбаеваның жалпы ред.- Алматы: Қазақ университеті, 2014.-210 б.
2.Жақып, Б. Публицистика негіздері [Текст] : оқу құралы / Б. Жақып. - 2-ші басылым. - Алматы : Қазақ университеті, 2018. - 444 б.
3. Шыңғысова, Н. Т. Өңірлік мерзімді баспасөздің менеджментіжәне маркетингі: оқу құралы / Н. Т. Шыңғысова.- Алматы: Қазақ университеті, 2015.- 303 б..
4. Кенжегалиева, Ж. Образовательные телепередачи на казахстанском и российском телевидении: сравнит. анализ/ Жулдыз Кенжегалиева.- Saarbrucken: LAB LAMBERT Academic Publishing, 2015. - 99 с.
5.Salkhanova, Z. Kh. The language and style of mass media [Текст] : educational manual / Z. Kh.Salkhanova, S. E. Tapanova . - Almaty : Qazaq University, 2018. - 171 p.

6.Алтаев Ж.А. Ғылым тарихы мен философиясы. Толықтырылып, өңделген. – Эверо 2011. – 468 бет.
7.Ібжарова Ш.А., Зәурбекова Л.Р. Ғылым тарихы мен философиясы: Оқу құралы – 2-ші басылым / Қазақ ұлттық аграрлық университеті. – Алматы, 2010. – 189 б.
8.Хасанов М.Ш., Петрова В.Ф. История и философия науки. Алматы, Қазақ университеті, 2013.
Интернет ресурстар:
1.www.philosophy.ru
2.http://www.eim.org/
3.http://www.vof.kg/
4.www.journalistexpress.com
5.http://www.medianet.kz
6.www.journalistexpress.com
7.www.journalism.narod.ru/pressa
8.http://www.pulitzer.org

2. ҚОРЫТЫНДЫ БАҚЫЛАУ ТАПСЫРМАСЫН ОРЫНДАУ БОЙЫНША ӘДІСТЕМЕЛІК НҰСҚАУЛАР: СТАНДАРТТЫ/ЖАЗБАША/OFFLINE

2.1. Емтихан формасы: Стандартты жазбаша offline. **Платформасы:** Univer АЖ
2.2. Жазбаша емтиханның мақсаты: пәнді оқу кезінде меңгерілген оқу нәтижелерін, дағдылар мен құзыреттіліктерді көрсету, өз ойларын жазбаша қисынды жеткізу, өз көзқарасын дәлелдей білу.
2.3. Тапсырманы орындаудан күтілетін нәтижелер:
Жазбаша емтиханның бір билетінде оқытылған курс бойынша оқу нәтижелерін анықтайтын және төменде сипатталған критерийлер бойынша бағаланатын 3 сұрақ бар:
1-сұрақ: 1 *критерий.* Теорияны және курс тұжырымдамасын білу. *2 критерий.* Курстың мазмұнында көрсетілген теориялық ережелерді мысалдармен түсіну және растау.
2-сұрақ: *3 критерий.* Таңдалған әдістеме мен технологияны жазбаша практикалық тапсырмаларға қолдану. *4 критерий.* Практикалық тапсырмада берілген негізгі мәселені ашу және шешу.
3-сұрақ: *5 критерий.* Таңдалған әдістеменің ұсынылған практикалық тапсырмаға қолданылуын бағалау және жазбаша сыни талдау. *6 критерий.* Өз тәжірибесінен алынған нәтиженің негіздемесі.
2.4. Емтихан өткізу рәсімі.
2.4.1. Стандартты жазбаша offline емтихан бекітілген кестеге сәйкес өткізіледі.
2.4.2. Жазбаша offline емтихан басталғанға дейін 15 минут бұрын кезекші оқытушы жеке куәлік бойынша білім алушылардың жеке басын тексеруді жүзеге асырады, білім алушыларды келу парақтарында көрсетілген орындарға отырғызады.
2.4.3. Бөгде адамның жазбаша offline емтиханына келген жағдайда кезекші оқытушы осы Ережелерді бұзу туралы тиісті акт жасайды.
2.4.4. Кешігіп келген білім алушылар емтиханға жіберілмейді.
2.4.5. Емтихан кезінде кезекші оқытушы білім алушылардың бекітілген нұсқаулыққа сәйкес мінез-құлық ережелерін сақтауын бақылауды жүзеге асырады.
2.4.6. Емтиханға бөлінген уақыт аяқталғаннан кейін (2 астрономиялық сағат) кезекші оқытушы:
1) емтихан жұмыстарын жинайды;
2) әр жауап парағында жұмысты жазудың аяқталу белгісін қояды – Х әрпі;
3) деканат маманына шифрлауға келу парақтарымен бірге жауап парақтарын ұсынады.
2.4.7. Деканат маманына шифрлау үшін жұмыстарды ұсыну кідіртілген жағдайда кінәлі адамдарды жауапқа тарта отырып, тиісті акт жасалады.
2.4.8. Емтиханда білім алушыларға өзімен бірге қосалқы ақпаратқа рұқсатсыз қол жеткізу үшін пайдаланылуы мүмкін шпаргалкаларды, ұялы телефондарды, смарт-сағаттарды және

баска да техникалық және өзге де құралдарды алып жүруге және/немесе пайдалануға тыйым салынады. Басқа білім алушылармен және бөгде адамдармен сөйлесуге, жауаптарда ТАӘ және/немесе өзге де сәйкестендіру жазбаларын жазуға тыйым салынады.

2.4.9. Егер білім алушы емтиханға келіп, билет бойынша жауап беруден бас тартса, емтихан тапсыру «F» бағасы ретінде бағаланады.

2.4.10. Дәлелді себеп болмаған жағдайда емтиханға келмеу «F» бағасы ретінде бағаланады.

2.4.11. Білім алушы осы тармақтардың біреуін немесе бірнешеуін бұзған жағдайда емтихан жұмысының күшін жою актісі (бұдан әрі – Акт) толтырылады, пән үшін «F» («қанағаттанарлықсыз») бағасы қойылады.

2.4.12. Емтиханда осы Ережелерді қайталап бұзғаны үшін білім алушы факультет кеңесінің Әдеп жөніндегі қарауына ұсынылады.

2.4.13. Пән бойынша қорытынды баға емтихан өткізілгеннен кейін 1 ай ішінде, білім алушылар қашықтықтан білім беру технологияларын және/немесе емтихандағы мінез-құлық ережелерін қолдана отырып қорытынды бақылау жүргізуге арналған нұсқаулықтарды бұзғаны анықталған жағдайда: шпаргалкаларды, ұялы телефондарды пайдалану, келіссөздер жүргізу және т.б. актіні толтыра отырып, бақылау бейнекамераларынан алынған жазбалар негізінде жойылуы мүмкін. Актінің күшін жою үшін шағымдану және апелляция қабылданбайды.

2.4.14. Емтихандардағы барлық ереже бұзушылықтар білім алушының транскриптіне енгізіледі.

ҚОРЫТЫНДЫ БАҚЫЛАУДЫ КРИТЕРИАЛДЫ БАҒАЛАУ РУБРИКАТОРЫ

Пән: **Конвергентті журналистика**; **Формасы:** Стандартты жазбаша offline**.**

Платформасы: Univer АЖ

Өлшем (критерий)	**«Өте жақсы»** 20-25 %	**«Жақсы»** 15-20%	**«Қанағаттанарлық»** 10-15%	**«Қанағаттанарлықсыз»** 0-10%
Студенттің талдамалы журналистиканы кәсіби игеруі: заманалы теориялар мен тұжырымдамаларды түсінуі/меңгеруі	Студент өзінің болашақ мамандығына лайықты теорияны, тұжырымдаманы терең саралайды. Сенімді ғылыми дереккөздерге және орнықты сілтемелерге (дәйетемелерге) жүгінеді.	Студенттің ақпараттық ортаға бейімделуі, әлеуметтік журналистиканың теориясы мен тұжырымын жақсы түсінуінен байқалады. Негізгі дереккөздерге тиісті және орынды сілтемелер (дәйектемелер) бере алады.	Студент әлеуметтік журналистика, ақпараттық интеграция туралы теориялар мен тұжырымдамаларды белгілі бір дәрежеде ғана түсінеді. Негізгі дереккөздерге қажет ғылыми сілтемелер (дәйектемелер) толық берілмейді.	Студент қазіргі ақпараттық кеңістіктегі трендтерден бейхабар. Әлеуметтік журналистикадағы кәсіби теорияларды, тұжырымдамаларды үстірт түсінеді/ түсінбейді. Негізгі дереккөздерге лайықты, орынды сілтеме (дәйектеме) жасай алмайды.
Журналистика факультеті студенттерінің медиа	Студент әлеуметтік журналистика траектория-	Студент өзінің ізденушілігі мен тұжырымын	Студент әлеуметтік журналистиканы терең зерделеуге	Студент заманалы мультимедиалық теориялар үдерісінен, медиакеңістіктегі

Қорытынды бағалауды есептеу формуласы:
Қорытынды бағалауды есептеу формуласы:
Қорытынды баға **(ҚБ) = (%1+%2+%3+%4+%5+%6) / К,** мұндағы **%** - критерий бойынша тапсырманы орындау деңгейі, **К**-критерийлердің жалпы саны.

Қорытынды баллды есептеу мысалы

№	**Балл** / **Критерий**	**«Өте жақсы»**	**«Жақсы»**	**«Қанағаттанарлық»**	**«Қанағаттанарлықсыз»**	
		90-100 %	**70-89 %**	**50-69 %**	**25-49 %**	**0-24 %**
1.	1 критерий	100				
2.	2 критерий		75			
3.	3 критерий			60		
4.	4 критерий				45	
5.	5 критерий	100				
6.	6 критерий				49	
	Қорытынды %	**200**	**75**	**60**	**94**	200 + 75 + 60 + 94 = **429** **429 / 6 критерийлер = 71,5 Қорытынды балл в % = 70**

Есептеу кезінде алынған пайыздарға сүйене отырып, біз бағалауды бағалау шкаласымен салыстыра аламыз. **70 балл** 70 баллдан 89 баллға дейін, бұл бағалау шкаласына сәйкес **«Жақсы»** санатына сай келеді. Осылайша, осы есептеуде емтихан дәстүрлі бағалау шкаласы мен ECTS-ке ауыстыра отырып, білім алушылардың оқу жетістіктерін есепке алуды бағалаудың баллдық-рейтингтік әріптік жүйесіне сәйкес **«Жақсы» 70 баллға** бағаланатын болады.

Декан ________________________ **Әуесбай Қ.**

Кафедра меңгерушісі ________________ **Әлжанова А.**

Дәріскер ________________________ **Қорғасбек Ж.**